

Anayasa Mahkemesi, Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 13. Maddesi 5. Fıkrasına Yapılan İtirazları Reddetti

26 Ara 2019

Anayasa Mahkemesi, kullanılması zorunlu özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi kaçak ithal malların yurt içinde ele geçirilmesi hâlinde 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ("**ÖTV Kanunu**") uyarınca Gelir İdaresi'nce işlem yapılmasına imkân veren kanun maddesinin Anayasa'ya aykırılığının ileri sürüldüğü başvuruyu 19 Eylül 2019 tarih ve 2019/53 E., 2019/75 K. sayılı kararında değerlendirdi. Değerlendirme sonrası mahkeme, Anayasa'ya aykırı olmadığına karar verdi.

İtiraza konu ÖTV Kanunu'nun 13. maddesinin 5. fıkrası uyarınca, kullanılması zorunlu özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların hacimlerinin belli sınırları aşması durumunda bu malları bulunduranların, malları ithal veya imal edenlerle birlikte müteselsilen sorumlu tutulacağı, özel tüketim vergisi ile vergi ziyai cezası uygulanacağı düzenlenmektedir.

Söz konusu madde uyarınca re'sen tarh edilen vergi ziyai cezalı özel tüketim vergisinin terkinin talebiyle ilk derece mahkemesi nezdinde açılan davada, kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan mahkeme tarafından Anayasa Mahkemesi'ne iptal başvurusu yapılmıştır.

Başvurucu mahkeme, itirazın gerekçesi olarak yurt dışı menşeli malların, yurda kaçak girişi sırasında 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerince Gümrük İdaresi'nce işlem yapılırken, aynı eşyanın yurt içinde ele geçirilmesi hâlinde ÖTV Kanunu uyarınca Gelir İdaresi'nce işlem yapılmasının, söz konusu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenler arasında herhangi bir ayrıma gidilmeden malın menşei araştırılmadan Gelir İdaresi'nce işlem yapılmasına imkan tanınmasının Anayasa'nın hukuk devleti ve kanun önünde eşitlik ilkelerini düzenleyen 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

Anayasa Mahkemesi, itiraza konu maddenin yalnızca söz konusu malları bulunduranlar açısından incelenmesini kabul etmiş ve maddenin diğer kısımlarını başvuru mahkemesinin yetkisizliği nedeniyle reddetmiştir. Ayrıca, itirazın Anayasa'nın verginin kanuniliğini düzenleyen 73. maddesi yönünden de incelenmesine karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi, yapmış olduğu incelemelerde;

- ÖTV Kanunu'nun 13. maddesinin 5. fıkrası uyarınca özel etiketi veya işareti olmayan malları bulunduranın ve ithal veya imal edenin müteselsilen sorumlu tutulmasının gerekçesinin, kural konusu malların verilememesinin sağlanıp vergi alacağının güvence altına alınması olduğunu,
- Kuralın, menşesine bakılmaksızın özel etiketi veya işareti olmayan ürünlerin bulundurulmasından kaynaklandığını, bununla birlikte malların yurda girişi sırasında yakalanması durumunda ise bu malların ithalinde alınan özel tüketim vergisinin ilgili Gümrük İdaresi'nce hesaplanacağını,

- İki durumda da vergilendirme usulü ve yetkili idare bakımından belirsizlik bulunmadığını ve uygulanacak usul ve yetkili idarelerin kanun ile belirlendiğini,
- Kural konusu malları bulunduran ile ithal veya imal eden arasında işlemin vergilendirmenin temel unsurları açısından benzerlik bulunmadığı ve her iki durumun farklı mevzuat hükümlerine tabi olması karşısında, söz konusu durumlar arasında eşitlik karşılaştırması yapılmasının mümkün olmadığını,

belirtmiştir.

Yukarıda anlatılan sebeplerle Anayasa Mahkemesi itiraz konusu fıkranın Anayasa'nın hukuk devleti, kanun önünde eşitlik ve verginin kanuniliği ilkelerine aykırı olmadığına oybirliği ile karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi 19 Eylül 2019 tarih ve 2019/53 E., 2019/75 K. sayılı kararının tam metnine bu [bağlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

İLGİLİ ÇALIŞMA ALANLARI

- [Vergi, Mali Borçlar ve Kamu Borçları](#)

Related Attorneys

- [DR. E. SEYFİ MOROĞLU, LL.M.](#)
- [NİLÜFER HOTAN](#)